מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגי יסוד במורשת: מוחשי מול בלתי מוחשי
- לזהות סמלים ומנהגים מחגים ישראליים ולהסביר את משמעותם
- לחשוב על ערכים שעוברים מדור לדור ועל הקשר למשפחה ולקהילה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – שאלות ידע

1. ג – גם מוחשית וגם בלתי מוחשית
2. ב – בלתי מוחשית
3. ב – ברכה שהזכויות ירבו כגרעיניו
4. ב – כי האור הולך וגדל
5. ב – יהודי אתיופיה

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זהו המועד הקבוע של החג
2. לא נכון – בלתי מוחשית זה ידע, מנהגים ושירים - לא חפצים
3. נכון – גם פעולה קטנה יכולה להביא תקווה
4. לא נכון – מילים הן מורשת בלתי מוחשית

חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

1. י-ר-ש
2. הר
3. גדל
4. גרעינים

חלק ד' – התאימו מושג להסבר

1 – ה (חפץ שאפשר לגעת בו, כמו שופר)
2 – א (מנהג או שיר שעובר בעל פה)
3 – ד (חג עלייה, תפילה וצום של יהודי אתיופיה)
4 – ג (סמל לברכה על ריבוי זכויות)
5 – ב (ערך של תקווה ומעשה טוב קטן)

חלק ה' – סדרו את שלבי הדלקת נרות החנוכה

1. מדליקים נר אחד בלילה הראשון
2. מוסיפים נר נוסף בכל לילה
3. בלילה השמיני מדליקים שמונה נרות
4. ה'מוסיף והולך' מסמל שהאור גדל ומתחזק

חלק ו' – שאלות פתוחות קצרות

1. מוחשית - חפץ, למשל שופר. בלתי מוחשית - מנהג או שיר, למשל שיר ערש
2. הם שומרים זיכרונות וידע שאי אפשר למצוא בשום ספר
3. לשאול בסקרנות, להקשיב, לא לצחוק ולנסות להבין

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תלמיד מבין שמוחשי = חפץ, בלתי מוחשי = מנהג/ידע
- ברכה שהזכויות ירבו כגרעיני הרימון
- שמירה על זיכרונות וידע שאין במקום אחר

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח את השיעור בדוגמה אישית של מנהג משפחתי כדי לחבר את התלמידים לנושא
- בחלק הפתוח כדאי לעודד שיתוף בזוגות לפני כתיבה אישית
- ניתן לשלב הדגמה קצרה של מנהג חג בפנטומימה כהכנה לחלק הדיון

דף תרגול: קלפי מורשת

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף זה נתרגל את התכנים שמופיעים במשחק קלפי מורשת: מושגים כמו מוחשי ובלתי מוחשי, סמלי חגים, וערכים שעוברים מדור לדור.

1 חלק א' – שאלות ידע

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. השופר הוא דוגמה למורשת...

א) מוחשית בלבד ב) בלתי מוחשית בלבד ג) גם מוחשית וגם בלתי מוחשית ד) לא קשור למורשת

2. שיר ערש הוא דוגמה למורשת...

א) מוחשית ב) בלתי מוחשית ג) לא מורשת בכלל ד) רק מוזיקה מודרנית

3. מה מסמל הרימון בראש השנה?

א) עושר וכסף ב) ברכה שהזכויות ירבו כגרעיניו ג) ניצחון במלחמה ד) שלום בין עמים

4. למה מוסיפים נר בכל לילה של חנוכה?

א) כדי לחסוך שמן ב) כי האור הולך וגדל ג) כדי שיהיה קל יותר להדליק ד) אין סיבה מיוחדת

5. סיגד הוא חג של...

א) יהודי תימן ב) יהודי אתיופיה ג) יהודי מרוקו ד) יהודי פרס

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	חג הסיגד חל בכ"ט בחשוון	☐	☐
2	מורשת בלתי מוחשית היא רק חפצים שעוברים במשפחה	☐	☐
3	אפשר ללמוד מ'מעט אור דוחה הרבה חושך' שגם מעשה טוב קטן משנה	☐	☐
4	מילים מיוחדות שאומרים בבית הן דוגמה למורשת מוחשית	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה החסרה

השלימו את המילה החסרה.

1. השורש המשותף למילים ירושה, מורשת ויורש הוא _____

2. בחג הסיגד עולים אל ה_____ לתפילה ולצום

3. בחנוכה כל לילה האור הולך ו_____

4. הרימון מסמל ברכה שהזכויות ירבו כמו ה_____ שבו

4 חלק ד' – התאימו מושג להסבר

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מורשת מוחשית	____	**א.** מנהג או שיר שעובר בעל פה
2. מורשת בלתי מוחשית	____	**ב.** ערך של תקווה ומעשה טוב קטן
3. סיגד	____	**ג.** סמל לברכה על ריבוי זכויות
4. רימון	____	**ד.** חג עלייה, תפילה וצום של יהודי אתיופיה
5. מעט אור דוחה הרבה חושך	____	**ה.** חפץ שאפשר לגעת בו, כמו שופר

5 חלק ה' – סדרו את שלבי הדלקת נרות החנוכה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בלילה השמיני מדליקים שמונה נרות
☐	ה'מוסיף והולך' מסמל שהאור גדל ומתחזק
☐	מדליקים נר אחד בלילה הראשון
☐	מוסיפים נר נוסף בכל לילה

6 חלק ו' – שאלות פתוחות קצרות

ענו בקצרה.

1. מה ההבדל בין מורשת מוחשית לבלתי מוחשית? תנו דוגמה לכל אחת

2. למה חשוב להקשיב לסיפורים של אנשים מבוגרים בקהילה?

3. איך אפשר לכבד מנהג שמשפחה אחרת נוהגת בו, גם אם הוא שונה משלנו?

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין מורשת מוחשית לבלתי מוחשית?

מה מסמל הרימון בראש השנה?

למה חשוב להקשיב לסיפורים של אנשים מבוגרים?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀